

Bruxelles, 17.12.2013
COM(2013) 913 final

ANNEX 1

ANEXĂ

UN CONCEPT PRIVIND PLANURILE DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ

la

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Împreună pentru o mobilitate urbană competitivă care utilizează eficient resursele

{SWD(2013) 524 final}

{SWD(2013) 525 final}

{SWD(2013) 526 final}

{SWD(2013) 527 final}

{SWD(2013) 528 final}

{SWD(2013) 529 final}

ANEXĂ

UN CONCEPT PRIVIND PLANURILE DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ

la

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Împreună pentru o mobilitate urbană competitivă care utilizează eficient resursele

Prezentul document prezintă conceptul pentru dezvoltarea planurilor de mobilitate urbană durabilă care a reieșit în urma unui amplu schimb între părțile interesate și experții în planificare din întreaga Uniune, cu sprijinul unor inițiative ale Comisiei precum proiectul ELTIS Plus. Conceptul reflectă un larg consens în privința principalelor caracteristici ale unui plan de mobilitate și transport urban durabil și modern. Nu se prevede ca acest concept să reprezinte o soluție universală la problemele de planificare a transportului urban., El poate și trebuie mai degrabă să fie adaptat la circumstanțele individuale ale statelor membre și ale zonelor urbane.

Elementele de mai jos trebuie privite ca principii călăuzitoare.

Ținte și obiective

Un plan de mobilitate urbană durabilă are ca țintă principală îmbunătățirea accesibilității zonelor urbane și furnizarea de servicii de mobilitate și transport durabile către, prin și în zona urbană respectivă. Acest plan vizează necesitățile „orașului funcțional” și ale zonelor adiacente, mai degrabă decât cele ale urbei administrative și,

prin urmare, caută să contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport urban care:

- (a.) Este accesibil și răspunde nevoilor de bază ale tuturor utilizatorilor în ceea ce privește mobilitatea;
- (b.) Echilibrează și satisface diversitatea cererii de servicii de mobilitate și transport provenite de la cetățeni, întreprinderi și industrie;
- (c.) Trasează o dezvoltare echilibrată și o mai bună integrare a diferitelor moduri de transport;
- (d.) Întrunește cerințele de durabilitate, punând în balanță nevoia de viabilitate economică, echitate socială, sănătate și calitate a mediului;
- (e.) Optimizează eficiența și eficacitatea costurilor;
- (f.) Utilizează mai bine spațiul urban, precum și infrastructura și serviciile de transport existente;
- (g.) Îmbunătățește atractivitatea mediului urban, calitatea vieții și sănătatea publică;
- (h.) Îmbunătățește siguranța și securitatea traficului;
- (i.) Reduce poluarea aerului și poluarea fonică, emisiile de gaze cu efect de seră și consumul de energie; și
- (j.) Contribuie la o performanță generală mai bună a rețelei transeuropene de transport și a sistemului european de transport ca întreg.

Viziune pe termen lung și plan de implementare clar

Un plan de mobilitate urbană durabilă prezintă sau este legat de o strategie pe termen lung pentru dezvoltarea viitoare a zonei urbane respective și, în acest context, pentru dezvoltarea viitoare a infrastructurii și serviciilor de mobilitate și transport.

Un plan de mobilitate urbană durabilă include în egală măsură un plan de executare a implementării strategiei pe termen scurt.

- (1) Calendar și proiect de buget: Planul de executare ar trebui să conțină un calendar și un proiect de buget. Trebuie identificate sursele finanțării necesare. În mod ideal, planul de executare ar trebui să acopere o perioadă de 3-10 ani.
- (2) Responsabilități și resurse: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să furnizeze o alocare clară a responsabilităților de implementare a politicilor și măsurilor pe care le prevede și a resurselor dedicate fiecărui actor.

Evaluarea performanței actuale și viitoare

Dezvoltarea mobilității urbane durabile ar trebui să se bazeze pe o evaluare atentă a performanței actuale și viitoare a sistemului de transport urban.

- (3) Analiza situației și stabilirea unui etalon: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să prezinte o analiză complexă a situației actuale și să contureze, prin intermediul unui audit al performanței mobilității urbane, un etalon față de care să poate fi măsurate progresele. Această analiză ar trebui să includă o examinare a contextului instituțional, a procesului de planificare și a mecanismelor de realizare, precum și o evaluare a impactului măsurilor propuse.
- (4) Indicatori de performanță: Ar trebui identificați indicatorii potriviți pentru a descrie situația actuală a sistemului de transport urban din perspectivele politicilor relevante: calitatea și accesibilitatea serviciilor și ale infrastructurii de transport; utilizarea terenurilor și dezvoltarea urbanistică; siguranța și securitatea; energia; mediul; incluziunea socială și nediscriminarea pe criterii de gen; dezvoltarea economică; sănătatea; educația etc.). Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să identifice punctele sensibile ale zonelor urbane, acolo unde actualul sistem de transport înregistrează performanțe foarte slabe în ceea ce privește perspectivele de politică enunțate mai sus.
- (5) Obiective specifice: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să identifice obiective de performanță specifice, care să fie realiste față de situația actuală a zonei urbane identificate în urma analizei și ambițioase față de scopul și obiectivele generale ale unui plan de mobilitate urbană durabilă.
- (6) Ținte: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să stabilească ținte măsurabile, bazate pe o evaluare realistă a etalonului și a resurselor disponibile. Aceste ținte ar trebui să reflecte obiectivele specifice ale unui plan de mobilitate urbană durabilă.

Dezvoltarea plurimodală echilibrată și integrată

Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să faciliteze o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport relevante, încurajând totodată trecerea către moduri mai durabile. Planul prevede un set integrat de măsuri tehnice, de infrastructură, de politică și nelegislative menite a îmbunătăți performanța și eficacitatea din punctul de vedere al costurilor în ceea ce privește scopul și obiectivele specifice declarate.

În mod normal, se tratează următoarele subiecte

(a.) Transportul în comun: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să furnizeze o strategie de creștere a calității, securității, integrării și accesibilității serviciilor de transport în comun, care să acopere infrastructura, materialul rulant și serviciile.

(b.) Transportul nemotorizat: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să încorporeze un plan de creștere a atractivității, siguranței și securității mersului pe jos și cu bicicleta. Infrastructura existentă trebuie evaluată și, după caz, îmbunătățită. Dezvoltarea noii infrastructuri ar trebui gândită nu numai din perspectiva itinerariilor de transport motorizat. Ar trebui avută în vedere o infrastructură care să fie dedicată pietonilor și bicicliștilor, separată de traficul greu motorizat și menită a reduce distanțele de deplasare în măsura posibilului. Măsurile care vizează infrastructura ar trebui completate de alte măsuri de ordin tehnic, politic și nelegislativ.

(c.) Intermodalitate: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să contribuie la o mai bună integrare a diferitelor moduri și să identifice măsurile menite în mod special să faciliteze mobilitatea și transportul multimodal coerent.

(d.) Siguranța rutieră urbană: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să prezinte acțiuni de îmbunătățire a siguranței rutiere bazate pe analiza problemelor din acest domeniul și pe factorii de risc din zone urbană respectivă.

(e.) Transportul rutier (în mișcare și staționar): În cazul rețelei rutiere și al transportului motorizat, un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să ar trebui să trateze subiectul traficului în mișcare și al celui staționar. Măsurile ar trebui să vizeze optimizarea infrastructurii rutiere existente și îmbunătățirea situației, atât în punctele sensibile, cât și la nivel general. Ar trebui explorat potențialul de realocare a spațiului rutier către alte moduri de transport sau funcții și utilizări publice care nu au legătură cu transportul.

(f.) Logistica urbană: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să prezinte măsuri de îmbunătățire a eficienței logisticii urbane, inclusiv a serviciilor de livrare de marfă în orașe, vizând totodată reducerea externalităților conexe precum emisiile de GES, poluarea atmosferică și poluarea fonică.

(g.) Gestionarea mobilității: Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să includă măsuri de facilitare a unei tranziții către tipare de mobilitate mai durabile. Ar trebui implicați cetățenii, angajatorii, școlile și alți actori relevanți.

(h.) Sisteme de transport inteligente: Deoarece STI sunt aplicabile tuturor modurilor de transport și serviciilor de mobilitate, atât pentru călători, cât și pentru marfă, ele pot sprijini formularea unei strategii, implementarea politicii și monitorizarea fiecărei măsuri concepute în cadrul unui plan de mobilitate urbană durabilă.

Integrarea orizontală și verticală

Dezvoltarea și implementarea unui plan de mobilitate urbană durabilă urmează o abordare integrată cu un nivel ridicat de cooperare, coordonare și consultare între diversele niveluri ale guvernării și autoritățile relevante. Autoritatea responsabilă de planificarea locală ar trebui să instituie structuri și proceduri adecvate.

Planificarea și implementarea integrată cuprinde:

(a.) consultarea și cooperarea interdepartamentală la nivel local pentru asigurarea coerenței și complementarității unui plan de mobilitate urbană durabilă cu politicile, strategiile și măsurile locale din domeniile conexe de politică (precum transportul, utilizarea terenurilor și amenajarea teritoriului; serviciile sociale energia; sănătatea; educația forțele de ordine și structurile de aplicare a legii etc.)

(b.) Schimbul strâns cu autoritățile relevante (i) la diferite niveluri ale administrației și guvernării (de exemplu județ, municipiu, aglomerare, regiune și state membre) și (ii) din zonele urbane învecinate. Acest schimb ar trebui să implice în special organismele și autoritățile responsabile cu serviciile de transport și mobilitate, precum și pe cele responsabile cu infrastructura din interiorul zonei urbane și adiacente acesteia.

(c.) Familiaritatea cu obiectivele de politică și luarea în considerare a acestora, cunoașterea demersurilor relevante și/sau a planurilor de transport care există deja sau care sunt în curs de elaborare și care afectează zona urbană respectivă.

Abordarea participativă

Un plan de mobilitate urbană durabilă se pliază pe o abordare transparentă și participativă.

Autoritatea de planificare locală ar trebui să implice actorii relevanți, cetățeni și reprezentanți ai societății civile și actori economici, în dezvoltarea și implementarea planului de la un capăt la altul pentru a putea garanta un nivel ridicat de acceptare și sprijin.

Monitorizare, analiză, raportare

Implementarea unui plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui monitorizată îndeaproape.

Progresul către realizarea scopului, a obiectivelor specifice ale planului și a țintelor trebuie evaluat periodic pe baza indicatorilor selectați. Trebuie luate măsurile potrivite pentru a asigura accesul rapid la datele și statisticile relevante. Un raport de monitorizare ar trebui să reprezinte baza analizei implementării planului de mobilitate urbană durabilă.

Asigurarea calității

Autoritățile locale de planificare ar trebui să dispună de mecanisme de asigurare a calității și să valideze conformitatea planului de mobilitate urbană durabilă cu cerințele conceptului de plan de mobilitate urbană durabilă.